Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

36. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenâm no plkst. 8 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

№ 24. Sestdeen, 15. junijâ. 1891.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bes tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: **Zehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Rujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jannielgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allman un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli lubdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Par sinu.

Teem lasitajeem, kas gribetu „Mahjas Weesi" us nahkamu pusgadu, t. i. no 1. julija lihdz 31. dezembrim, apstellet, te sinojam, ka tahdus apstellejumus labprât peenemam. — Maksâs par pusgadu: kad pa pastu japeesuhta **ar** Peelikumu 1 rbl. 40 kap., **bez** Peelikuma 1 rbl. — Kas tepat Rigâ sawu lapu grib sanemt, teem maksâs **ar** Peelikumu 90 kap., **bez** Peelikuma 55 kap. — Awischu apstelleschanas un sanemschanas weetas paleek tahs paschas, kas gada eesahkumâ bija usdotas.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un isdewejs.

Dr. phil. Arnold Plates, atbildoschais redaktors.

Waj dsehruma slimiba ahrstejama?

Agrakôs laikôs dserschanu arweenu mehdsa turet par sliktu eeradumu. Tagad dsehrajus sinibas wihri peeskaita pee slimneekeem un eedala winus diwâs schkirâs. Tagad isschkir 1) dsehrajus, kas pastahwigi dser — kroniskos dsehrajus (alcoholismus chronicus) un 2) dsehrajus, kas dser joneem (rahweeneem) (dypsomania). Pehdejâs schkiras dsehraji war nedetam, pat mehnescheem noturetees no dserschanas, wini pat nenem wisu to laiku ne mutê garigus dsehreenus, bet tad, pehz sinama laika, kad sahk dsert, tad dser wairak deenas waj wisu nedeku zauri, dser deenas un naktis. Kad schihs dsehruma trakuma deenas pahreet, tahds zilweks atgreeschas un war atkal kertees pee sawa agrakaja darba. Saprotams, ka zilweks pa schihm dsehruma trakuma deenam padara tik daudz posta pee sawas mantas un weselibas, ka tas wehlaku gruhti islabojams. Leelakais nelabums pee tam wehl ir tas, ka swabadas starpas, kur tahds zilweks nedser, paleek arweenu ihsakas un dsehruma trakoschanas laiks paleek arweenu garaks. Dsehraji, kas dser „joneem", pee mums retaki sastopami, — tos war beeschaki sastapt Eeksch-Kreewijâ.

Abu schkiru dsehraji tomêr ir noschehlojami zilweki: wini ir slimi pee meesas un pee gara. Te ahrsteem janâk paligâ beedribam un waldibai, pee schihs slimibas apkaroschanas. Ahrsemês, ihpaschi Danijâ, Norwegijâ, Schweizijâ, ahrsti, beedribas un laikraksti jaw leelâ mehrâ eesahkuschi rihkotees pret dserschanu un dsehrajeem. Kamêr dserschana wehl ir tikai nelabs paradums, to luhko apkarot zaur leetderigeem raksteem, preekschlasijumeem, derigâm lehtâm grahmatinam, sahtibas beedribam u. t. t. (Pee mums Rigâ ari jaw nodibinajusês Sahtibas beedriba, kura laikam ari turês preekschlasijumus un palidsês isplatit derigas, lehtas grahmatinas pret dsehrumu). Kad dserschana jaw palikuse pee kahda par slimibu, kad tas wairs naw par sewi kungs un walditajs, tad jagreeschas pee ahrsteem un jalûdz tee paligâ. Tâ tad ari ahrsemês eesahkuschi dibinat sewischkas slimnizas preeksch dsehruma slimeem, kur dsehrajus pamasam sistematigi atradina no dserschanas. Sinams, ka tagad to waretu usskatit tikai par mehginajumeem: waldibas wehl naw no sawas puses usnehmuschas zihninu pret dsehruma slimibu. Wehl paees daschi gadi, kamêr peeteekoschâ mehrâ sinibas wihri, laikraksti, grahmatas un preekschlasijumi buhs sagatawojuschi waldibas un publiku us kopigu karu pret scho zilwezes labklahjibas eenaidneeku: dsehruma slimibu — kâ kronisko alkoholismu, tâ ari dipsomaniju. Daschi ahrsti pehdejôs gadôs ahrsemês un ari sche Kreewijâ mehginajuschi ahrstet dsehruma slimibu zaur hipnotismu (t. i. zaur sewischku eemidsinaschanu, saweenotu ar peekodinaschanu, wairs nedsert). Ir gadijumi, kur schi ahrsteschanas metode ir palidsejuse.

Bet pehdejôs gadôs, ihpaschi no 1885. gada sahkot, ari pee mums Kreewijâ sahk eeweestees ihpascha dsehruma slimajo ahrsteschana ar apakschahdas strichnina eesprizejumeem. Schi ahrsteschanas metode zehlusês jaw gadus 20 atpakal un no Franzijas pahrnahkuse pee mums. Latweeschu laikrakstôs par scho jautajumu minets „Mahjas Weesî" Nr. 13 un „Baltijas Wêstnesî" Nr. 110 sch. g. Dr. Buttuls, Rigâ, tagad „B. W." 128 sch. g. dod plaschakas sinas par scho jauno metodi, ihpaschi Kreewijâ, un peewed diwus teescham eewehrojamus gadijumus, kur strichnins isleetots kâ sahle pret dsehrumu, tâ ka abi slimneeki, agraki nelabojami schuhpas un dsehraji, pehzak ar ihgnumu skatijuschees us brandwinu. Peewedisim sche peemehrus:

Pirmais gadijums. Kahds kungs, 36 gadus wezs, dser jaw ap 10 gadeem, pehdejôs 6 gadôs stipri dser. No rihteem rokas trihz un dreb, agraki newar eesâkt darbu, kâ kad eedser 5—6 glahses brandwina; ja wakarôs maz eedser, tad loti neweenada elposchana, speesch kruhtis un naktî newar gulet; ik deenas isdser ap 30 schnabeem.

Minetais kungs, pehz amata brandwina noliktawas turetajs, beidzot tatschu greeschas pee ahrsta pehz palidsibas. Pehz peezu deenu eesprizejumeem slimneeks (proti dsehruma slimais) jaw sahk manit, ka tas eekschkigais slepenais burwigais spehks, kas to preeksch tam wilktin wilka eedsert glahsi brandwina un pehz tam otru un trescho un tâ projam, jaw masak sajuhtams. Wehl pehz 7 deenam slimneeks jaw pawisam negrib baudit brandwinu, pat paleek spirgtaks, ehstgriba labojas, pa naktî war gulet, no rihta naw jadser parastâs 5—6 glahses brandwina, lai rokas netrihzetu un waretu sahkt rakstit jeb zitu kahdu darbu darit. Wehl pehz 7 deenam slimneeks bij usskatams par isweselojuschos no sawas 10-gadejas slimibas. (Sk. W. Subbotina pehtijumus „Med. Pahrst." 1889. g., Nr. 15, 16).

Otrs gadijums. Kahds kungs jaw ap 20 gadeem dser „rahweeneem". Slimneeks weselus mehnescus nodsihwo un nenem ne mutê brandwina, bet tad, kad sahk, tad dser weselas 5—6 deenas zauri un nodser wisu, kas tam ir.

Slimneeks ari dabujis strichnina eesprizejumu; pehz 37 deenu ahrsteschanas slimajam brandwins palizis pawisam pretigs, lai gan beidzamôs gadôs dsehrama kaite usnahkuse arweenu beeschaki un turejusês arweenu ilgaki. (Sk. Dr. G. Balabanowa pehtijumus „Med. Pahrst." Nr. 24, 1888. g.).

Ja strichnins war teescham tahdus brihnumus darit pee dsehrajeem, kahdi redzami Dr. Butula kga peewestôs peemehrôs, tad gan waretu dot padomu katrai familijai, kurâ atgadas stiprs dsehrajs, kas jaw pat wairs newar sawalditees un atturetees no pahrleezigas brandwihna un alus leetoschanas un kuru jaw waretu peeskaitit pee dsehruma slimajeem, — greestees tahdôs gadijumôs pee ahrsta dehl palidsibas. Dr. Butula kgs aisrahda us kahdeem 14 daschadeem raksteem, kas pehdejôs 6 gadôs Kreewu medizinisko schurnalôs aprakstâ teescham pahrsteidzoschi labus panahkumus pee dsehruma, t. i. dsehruma slimibas ahrsteschanas ar strichninu. No wairs newar atturet no dserschanas, tas jadod ahrstu rokâs, tas jaw peeder pee slimajeem.

Tâ tad us scho rindinu wirsraksta jautajumu „waj dsehruma slimiba ahrstejama?" jaatbild, ka tagad, pehz teem laimigeem gadijumeem spreeschot, us kureem teek aisrahdits augschminetôs rakstôs — ka schi slimiba pee daudzeem ir ganahrstejama! 12—20 gadejeem schuhpjeem brandwihns paleek pretigs un tee nenem wairs ne pileena mutê. —.

Jauna Latweeschu wahrdniza.

Luhgums.

Lihdz schim isnahkuschâs Latweeschu wahrdnizas ir tik nepilnigas, ka ar tahm it ne buht newaram lepotees. Kas ween gar tahm daudz maz nodarbojees, tas buhs atradis, ka tajâs truhkst loti daudz pat weenkahrschako wahrdu. Tadêl kreetnas un pilnigas Latweeschu wahrdnizas wajadsiba ir leela jo leela, t. i. tahdas wahrdnizas, kura ispilditu wisus tagadejo laiku prasijumus un kurâ muhsu mihlâ waloda atspogulotos wisâ sawâ krahschnumâ bez jeb kahdeem zitu walodu kankareem. Wiseem Latweeschu walodas mihlotajeem un zeenitajeem, bet it ihpaschi muhsu walodneekeem, wajadsetu ruhpetees, lai mehs jo drihz tiktum pee schahdas mantas.

Esmu farunajees ar dascheem Latweeschu walodneekeem par scho leetu un sinadams, ka wini buhs pee tahs ar sirdi un dwehseli klaht, usdroschinos stahtees pee swarigâ darba: apgahdat Latweeschu wahrdnizu wisleelakâ schobrihd eespehjamâ apmehrâ. Saprotams, ka ar isdoschanu newar tuhlin ussahkt, jo paees wairak gadu ar eepreekschejeem darbeem. Schee wisadâ sinâ jaussâk jaw tagad, un zeru, ka pehz 3 gadeem, t. i. kad Latw. konwersazijas wahrdniza buhs isnahkuse wisa klajâ, warês isnâkt Latweeschu wahrdnizas pirmâ burtniza.

Wispirms mums jakeras pee wahrdu krahschanas. Ir jaw leelaki nedrukati krahjumi, kuri pelna eewehribu. Tâ peem. skolotajam A. Petersona kgam ir wairak tuhkstoschu leels wahrdu krahjums, un nesen lasijam laikrakstôs par J. Sproga kga krahjumu (ap 6000 wahrdu). Ari man ir ap 6000 wahrdu, kuri naw atronami ne weenâ no Latw. wahrdnizam; tos sakrahju gadu desmit atpakal, Kaukasijâ buhdams, is grahmatam un laikraksteem. Bet neba wisi

Daschadi raksti.

Par peldeschanos.

Sawâ laikâ zeen. lasitajeem tika pasneegts garaks raksts par peldem un winu nosihmi. Raksts pelna gan, ka to wehl reis jo wehrigi islasa zauri.

Tagad nu ir peenahzis laiks, kur aukstas peldes wiswairak teek leetotas upês, esarôs un juhrâ, kadêl, atsauzotees us pirmejo rakstu, sche teek pasneegts wehl sewischki, kas jaeewehro, aukstas peldes leetojot. Aukstas peldes buhs par swehtibu, ja tahs isleetos pareisi, kamêr no tahm war zeltees wisadas kaites, ja tahs isleeto neapdomigi.

Wiswairak ir trihs kluhdas, kuras gandrîz katrs peldetajs jel reis un daudzi peldetaji gandrîz pastahwigi padara. Pirmkârt, kas it sewischki noteek aukstâs deenâs, peldetajs eet uhdeni par daudz atwehsinajees; otrkârt tahdâs weetâs, kur duschas eetaisitas, tahs teek nepareisi isleetotas, un treschkârt, ka peldetaji par daudz ilgi usturas uhdeni, nemaz ne-eewehrodami nedz meesas stiprumu, nedz gaisa un uhdens siltumu.

1) Ej uhdeni tikai tad, kad esi labi atwehsinajees — scho peldes likumu wezaki saweem behrneem zeeti peekodina, peldetees ejot — un scho wainu wini peepatur lihdz pat wezumam. Kâ wispahrigâ pasihschanas sihme, kad peldetajs pilnigi atwehsinajees, der tas, ka padusem wajagot buht sausam. Bet nu daudzreis gadas, ka paduses nemaz tik drihz nenosausts, it sewischki siltâs un mitrâs deenâs un ja rokas stahw zeeti pee meesas, kamêr pahrejâ meesa ir wairak nekâ wajadzigs sausa un atwehsuse. Tâ tad schi pasihschanas sihme, kad derigi eet uhdeni, naw wis peeteekoscha. Weenigais, kas jaeewehro, pirms eet uhdeni, ir tas, ka pulss jeb pulksteneschi sit meerigi un ari elposchana ir kahrtiga. Ja kahds, pulksteni rokâ turot, neprot issinat, waj pulss eet kahrtigi jeb nekahrtigi, tas lai eewehro sawu elposchanu, kas zaurmehrâ noteek 18 reisas minutes laikâ.

Meesa nedrikst par daudz atwehsinatees, bet no ta wehl wehrigi jaissargajas. Ais scha pascha eemesla, tadêl ka meesa neatwês, peldeschanâs karstâs wasaras deenâs mums atmet wairak labuma nekâ wehsâs, kur nekahdi newaram aiskawet, ka meesa neatwehstu. Sweedri neder par mehrauklu, lai sinatu, kad war dotees uhdeni. Wahjigeem, nespehzigeem un tahdeem zilwekeem, kureem maz asinu, jasargas meesu atwehsinat tâ, ka jaw usnâk drebuli, pirms dodas uhdeni, ko pa balai war panâkt, meesu ar dweeli jeb palagu bersejot. Tikldz meesa atkal kaut zik apsiluse, tad tuhlit jadodas uhdeni. Ja tâ apdomigi rihkosimees, tad peldes labdarigo eespaidu drihz ween manisim.

2) Peldes eestahdês, kurâs duschas eetaisitas, tahs ari pareisi isleetojamas, ja grib zaur tahm panâkt zereto labumu.

Ir nepareisi, ja duschu isleeto, pirms dodas uhdeni; peldes labais eespaids us meesu zaur to teek daudz wahjaks. Tâ tad wisderigaki ir, ja duschu isleeto pehz peldes. Daschâs weetâs, kâ peem. Daugawâ, Rosenbacha peldes eestahdê, pee Rigas, atrodas duscha diwejadeem uhdens stareem, no kureem weens ir resns, spehzigs un zaur otru uhdens no eewehrojama augstuma schlahz semê it kâ zaur smaku seetu. Pirmejo newajaga laist taisni us galwas, jo tas waretu smadsenes satrizinat, bet to war isleetot ilgaki, nekâ smalko staru duschu, kas nedrikst ilgaki par 1 minuti wilktees. Ja abus duschu starus isleeto, tad ir wisderigaki, ja wispirms schkahz smalkos starus un pehz tam rupjo. Duschas leetojot, peldetajs drihz manis labdarigo eespaidu, kas sajuhtams zaur siltumu us nosarkuschâs ahdas.

Schee nupat usrahditee padomi der tikai tahdeem zilwekeem, kuri pilnigi weseligi un ne wezaki par peezdesmit gadeem. Naw eeteizams, ka ari behrni duschas isleeto. Bet nu atrodas daudz atgadijumu, kur duschas nemaz nedrikst isleetot un atrodas atkal tahdi peldetaji, kureem ari pirmejâ kahrtiba naw eeteizama, kadêl ir wisderigaki, ja tahdi zilweki, kas nejuhtas pilnigi weseli, wispirms isprasa no ahrsta padomu, kâ lai wini peldot isturas. Jaunekli, kureem beeschi galwa sahp un asinis kahpj galwâ, kuri ir nerwosi, klepo, teek no eesnam moziti — wiseem tahdeem duschas naw eeteizamas, ja to ahrsts it sewischki naw par wajadzigu atsinis, jo zitadi tas tik winu weselibai buhs kaitigs.

Leels nelabgums ir, ka peldetaji pa laikam mehdz par daudz ilgi uhdeni usturetees. Leelakâ daļa ir tanis domâs, kâ: jo wairak, jo labak! Tahdi zilweki kahrotâ labuma weetâ no peldes panâk tik laumumu. Tekoschâ upê peldot wispahri wajaga palikt tikai 1 lihdz 8 minutem. Zik minutes ilgi war uhdeni palikt, to wislabaki katrs war pats pee sewis eewehrot. Ja pretdarbiba jeb reakzija (par kuru plaschaki stahstits jaw „Mahjas Weesî" nodrukatâ rakstâ par peldem) eestahjas, ahdai sarkanai metotees, pee kam zilweks juhtas it omuligs, tad ir laiks, peldi tuhlit atstât. Tas, kas sobus klabinadams is peldes kahpj ahrâ, tas katrâ sinâ zaur to sew wairak kaitês nekâ derês. Wispahrejs likums peldot ir tas, ka, jo ihsaki, jo labaki. Jo aukstaks gaiss un uhdens, jo asinu nabagaka un masak tauka ir ahda, jo ihsaku laiku japaleek uhdeni. Ja uhdens ir siltaks par 10 gradeem pehz Reomira, tad ir wisderigaki, ja uhdeni paleek tik daudz minutes, zik uhdens rahda wirs 10 gr. Peem. ja uhdens silts 11 gr., tad uhdeni japaleek tikai 1 minuti ilgi, ja 14 gr., tad 4 minutes, ja 15 gr., tad 5 min. u. t. t. Sche ir atkal domati pilnigi weseli zilweki, kamêr wahjineem peetiks ar pus tik ilgu laiku un wehl masak.

Ja peldeschanâs notika pareisi, tad drihz pehz tam eestahsees siltums pats no sewis. Pehz tam war drusku pastaigatees. Mahksligi jasasildas tikai tad, ja neapdomigi ilgi peldotees zilweku pahrnem otrreisejs aukstums. Ne reti redz peldetajus, kuri, is uhdens iskahpuschi, trihz kâ apsas lapa, kahjas un rokas stihwas, luhpas silas, ari parahdas auksti sweedri un usnâk reibonis. Tee ir tee lautini, kuri turas pee likuma: „jo wairak, jo labak."

Bez scheem wispahrejeem peldeschanas likumeem eewehrojami wehl schahdi:

1) Galwu wajaga wispirms aukstâ uhdeni masgat, ja grib kahjam papreeksch eet uhdeni. Tahds, kas prot labi peldet, war ari tuhlit ar galwu papreeksch dotees uhdeni, pee kam tomêr janem wehrâ, ka galwa neatsitas us uhdens jeb pret kahdu zeetu weetu.

2) Par daudz ahtra peldeschana ir kaitiga.

3) Tapat naw labi, ja droscheneeki beeschi leen sem uhdens.

4) Peldet drihkst weenigi diwas stundas pehz masâm un trihs stundas pehz leelakâm maltitem.

5) Kas eereibis eet peldet, tas sawu dsihwibu ahtri war pasaudet. Tahdi, kureem pagiras ar galwas sahpem, tee peldotees sawas galwas sahpes wehl wairak pawairos, it sewischki, ja wini isleeto duschas.

6) Ir eeteizams, ka pehz peldes wisu meesu kreetni noberzê, tomêr nerwosi zilweki berseschanu lai nepahrspihle.

7) Ir eeweesuschâs wispahrejas aisdomas, ka tas, kas reis eesahzis peldet, nedrihkstot islaist neweenu deenu, nepeldejis, kaut ari laiks buhtu nejauks jeb

wahrdi jaw salasiti; tuhkstoscheem un tuhkstoscheem tee wehl krahjami, — neween muhsu rakstneezibas laukâ, bet wehl jo wairak tautas mutê tee atrodami. Te nu katram, kas gar Latw. walodu daudſ maſ nodarbojas, peenahktos uſrakſtit tahdus wahrdus un peelikt teem iſſkaidrojumus. Beſ tam jakràj daſchdaſchadas fraſes (Redensarten), jo mans nodoms ne buht naw, iſdot kailu wahrdu ſaſtahdijumu, bet gribu, ka ſchaî iſdewumâ jo plaſchâ mehrâ buhtu eewehrota fraſeologija, walodu ſalihdſinaſchana u. z.

Luhdſu wiſus, kam muhſu walodas liktenis ruhpj, kertees pee ſcha nopeetnà darba un uſtizet man ſawus krahjumus, peeſuhtot tos manam weikalam, ar adreſi: Drawneeka grahmatu pahrdotawai Jelgawâ (Въ книжный магазинъ Дравніакъ г. Митавѣ).

Ar zeeniſchanu H. J. Drawneeks.

Rigas Latw. Beedr. Muſikas komiſſijas paſinojums.

Uſ iſrakſtito godalgu iſſolijumu Muſikas komiſſijai lihdſ 15. majam bija eeſuhtitas 10 kompoſizijas: 3 wihru un 7 jauktam korim.

Eezeltà ekſpertu komiteja, kurâ bija ſchahdi kungi: Jurjanu Andrejs, R. Griwinſch, Wiegneru Ernefts, K. Klawinſch un A. Ahrgals peeſpreeda godalgas jaukta kora dſeeſmai ar moto: „Ej mahſin, klauſitees, kahdu wehſti ſihle dſeed“ un wihru kora dſeeſmai ar moto: „Dſeeſmâs lai brihwibas mahmuku minam“. Konwertus attaiſot iſrahdijàs, ka abu dſeeſmu komponiſts ir muſikas profeſors J. Wihtola kgs. Uſ ekſpertu komitejas eeteikumu, komiſſija atſina par wajadſigu, luhkot eegût par ſawu ihpaſchumu ſchahdas dſeeſmas ar moto: 1) „Krogſemju Mikus peeminai“, 2) „Schi ir ta Kunga deen'“ un 3) „Klau, pehrkons zik wareni ſtrahdà!“ Tadèl Muſikas komiſſija greeſchas pee ſcho dſeeſmu komponiſteem ar luhgumu, drihſumâ paſinot, ſem kahdeem noteikumeem wini ſawas kompoſizijas atdotu.

Muſikas komiſſija paſino, ka ne-eewehrotàs kompoſizijas lihdſ ar aiſſlehgteem konwerteem ſanemamas pee Komiſſijas preekſchneeka lihdſ ſch. g. 1. auguſtam un ka lihdſ tam laikam atpakal neatnemtàs kompoſizijas ar neattaiſiteem konwerteem tiks iſnihzinatas.

Rigâ, 8. junijâ 1891.

Muſikas kom. preekſchneeks: J. Klawinſch.
Rakſtwedis: Aronu Matiſs.

Luhgums.

No daſchàm puſem iſſazita wehleſchanàs, ka R. L. B. Derigu grahmatu apgahdaſchanas Nodala nemtos iſdot ne ween leelakas derigas grahmatas, bet ari maſakas grahmatinas, ſewiſchki tahdas, kuras ſaturetu rakſtus, derigus preekſchlaſijumeem jeb ari jaw turetus preekſchlaſijumus. Labu rakſtu der atkahrtot pat katrâ pagaſtâ, ja ween ir iſdewiba un zentigi preekſchlaſitaji.

Derigu grahm. apg. Nodala, atſihdama ſchahdu maſaku grahmatinu wajadſibu un eewehrodama to, ka lihdſ ſchim tahdu mums gandriſ pilnigi truhkſt, — luhdſ wiſus tos, kas turejuſchi preekſchlaſijumus jeb ſarakſtijuſchi preekſchlaſijumeem derigus rakſtus eeſuhtit tos Nodalai lihdſ ar ſaweem noſazijumeem un wehlejumeem. Derigakee pehz Nodalas atſihſchanas rakſti tiks iſdoti pa weenam jeb wairakeem kopâ pehz eeſpehjas lehti, par 3—5—10 kap.

Rakſti eeſuhtami uſ Nodalas wahrdu Rigas Latweeſchu Beedribâ. Preekſchneeziba.

No eekſchſemes.

a) Waldibas leetas.

Wiſaugſtakais ukaſs iſſludinats, pehz kura Keiſariſkà Augſtiba leelknaſs Michails Michailowitſchs un wina manta teek likta ſem kurateles (aiſbildnibas) un pehdejà uſdota Keiſariſkàm Augſtibam Leelknaſeem Michailam Nikolajewitſcham un Georgam Michailowitſcham.

Par mahzifchanos garigàs feminarijàs preekſch ſkoleneeem, kas nepeeder pee garidſneeku kahrtas, Sw. Sinods nolehmis nahkotnê noteikt makſu, kura buhs apmehram 40 rbl. leela par gadu. Tee ſkoleni, kuri jaw mahzas feminarijà, no makſas atſwabinajami.

Mahzitajs Georgs v. Holſts, kà „Rep. Beob.“ ſino, no Waldoſchà Senata noteeſats uſ 6 nedeèam mahjas areſtà par to, ka luhkojis laudis atturet aiſ ſinkahribas eet pareiſtizigo deewnamâ.

Lai aiſſargatu beeſchos ugunsgrehkus, eekſchleetu miniſtrija, kà „Birſch. Aw.“ ſino, ſemes preekſchneekeem un zitàm waldem zeeti peekodinajuſe, lai pat maſako ugunsgrehka atgadijumu neatſtàj neſoditu, ja tas zehlees zaur palaidnigu apeeſchanos ar uguni. Sods uſleekams tuhlit, tiklidſ wainigais tapis ſinams. Zaur to zer panàkt to, ka ſemneeki apeetos apdomigaki ar uguni.

Par Talſu paſta un telegrafa kantora preekſchneeku eezelts kol.-regiſtrators Siſſors.

Elejas paſta nodalà eezelts Jelgawas paſta-telegrafa kantora poſtiljons Fridrikis Schluke, — Anſchewitſcha weetà, kas pahrzelts uſ Bolderaju.

Terbatas mahzibas apgabala tautſkolu direktors, P. Pokrowſki kgs, kà „R. W.“ dſirdejis, atſtahjot ſawu weetu, gribedams ſatrizinato weſelibu peekopt.

Gregors Paſſits, Rigas Nikolajas gimnaſijas inſpektors un ſkolotajs, paaugſtinats par ſtatsrahtu.

Seeweetem, par apteeku mahzeklem eeſtahjotees, kuras eeguwuſchas mahjſkolotajas teeſibas, kà „Zirk.“ laſams, japraſa tikai Latinu walodas praſchana tahdâ mehrâ, kà to mahza wihreeſchu gimnaſiju tſchetrâs klaſês.

Palſmares pareiſtizibas mahzitajs Aleksanders Pokrowſchis dabujis ſw. Annas 3. klaſes ordeni.

b) Original-ſinojumi.

No Gaujenes. Uſ Gaujas labà krafta tagad pazelas ſkaiſta ehka — Gaujenes draudſes Deewa nams. Baſniza jaw ir lihdſ palodſem uſmuhreta. Wina teek zelta no apkalteem ſemes akmeneem un, kà ſinams, tad ſchini rudenî jaw buhſchot ſem jumta. — Pehdejâ laikâ pee mums ir nodibinajuſês pawiſam nedſirdeta beedriba — kahrſchu ſpehle. Nepaeet gandriſ neweenas ſeſtdeenas ne ari ſwehtdeenas nakts, kur ſche leelee mahkſleneeki ſawu laimi uſ „peezi mahrki“ neiſmehginatu. Svirgzdiņš.

No Klawkalnes, Skujenes dr. 4. junijà kahda ſaimneeze pahrzirta ar zirwi otras mahjas ſaimneeka gowei peeri un purnu luhpas. Pehz gana iſteikuma leeta notikuſe ſchahdejadi: pa robeſchu eet ſehta gows ir bahſuſe zaur ſehtu galwu un tà tad warejuſe aiſſneegt otra ſaimneeka ſahli; otra ſaimneeze, to redſedama, peeſtrehjuſe ar zirwi rokà un tà ka gows tik ahtri newarejuſe no ſehtas ſpraugas galwu iſraut, tad padarijuſe ſchahdu nezilwezigu, ſwehram lihdſigu darbu. Laundare apſuhdſeta pee weetejàs teeſas. — Bluſenu (maſalu? Red.) ſlimiba wairak weetâs pee behrneem ſcheit ploſas. J. S . . . dris.

No Sehrmukſcheem, Skujenes dr. 4. junijà tika uſeeti diwi ſirgi Sehrmukſchu meſchâ, kuri bij jaatſiſt par ſagteem, tadèl ka neweens neatradàs, kam tee peederetu. Sirgi tika eeſuhtiti Zehſis, kur ar teem daris pehz likuma. —ris.

No Eezawas, Bauſkas aprinki. Noſkatotees ſcheſeenes laudis un winu ſadſihwes zenteenus, wiſur manami kreetni un daili panahkumi, it ihpaſchi kad noſkatas uſ jaunawu glihteem un daikeem paſchu dariteem roku darbeem, kà auſchanas, tamboreſchanas un daſchòs zitòs muſturòs. Zik ſchais gadòs ſchi mahkſla uſ preekſchu gahjuſe, ihpaſchi war redſet, kad noluhkojas uſ jaunawu iſrotajumeem ſakumu preekòs. Daſchai iſraiboti zimdi, zitai atkal tamboreti lakatini, daſchàm ar paſchu rokam daritas dantſchu kurpites un tà deenu no deenas winas weena otru zenſchas pahrſpèt. Newaru atſtàt ari jauneklus nepeeminejis; jo ari tee deen no deenas zenſchas katrs uſ preekſchu tikt, waj nu ar ſemkopibu jeb amatu darbeem. Daudſi atſtahjuſchi tabakas ſmehkeſchanu, krogòs eeſchanu un dſerſchanu, un pahrleeko kauſchanos. Ari ſeſtdeenas wakarôs apkàrt waſaſchanàs ſtipri maſinajuſês. — Otro waſaras ſwehtku deenâ muhſu dſeed. beedriba iſgahja ſakumôs Eezawas pils jaukajà parkâ. Laiks bija loti jauks, tà tad ari publikas bija pa pilnam eeradees. Publiku brihſcheem pajautrinaja dſeedaſchana. Netruhka ari tahdu nirgu, kas dſeedaſchanu daſchdaſchadi nokengaja. Eezawas parks atronas loti jaukâ weetâ, wiswiſadeem lokeem iſdehſtits; gangi ir ar granti brugeti un paſtarpam atrodas ſolini, kur apſehſtees un ſmarſchojoſcho gaiſu ee-elpot. Preekà un jautribâ dſihwojot, peenahza gaiſma, kur apbehdinatu un noſkumuſchu ſirdi bij no ſchahs jaukàs weetas jaſchkiras. Wehl leelakas ſkumjas, ſcho weetu atſtahjot, darija lakſtigalas ſawàm jaukàm dſeeſmam. — Newaru atſtàt wehl beidſot nepeeminejs, ka teekam beeſchi no garpirkſteem peemekleti, kur tik ihſas naktis; kas gan nenotiks rudens garajàs naktìs!

Kads veeſis.

c) Baltijas notikumi.

Par Widſemes un Igaunijas laukſaimneezibas ſtahwokli lihdſ 1. junijam ſch. g. „Balt. Wochenſchr.“ paſneedſ ſchahdas ſinas: Sauſais un aukſtais aprita mehneſcha laiks lauku eeſelſchanai ſtipri kaitejis un ari lauku darbi nokawejuſchees. Maja mehneſcha ſahkumâ weetam gan bija leetus un atmetàs ſiltaks laiks, kas iſtwihkuſcheem laukeem un ſemkopjeem bija loti pa prahtam. Seemeł-Widſemê leelais leetus daudſàs weetàs nokawejis lauku darbus, kà peem.: Oberpahlê, Salazê, Raunâ un Limbaſchòs. Siltam laikam un leetum uſnahkot, lauki tà ſanehmuſchees, ka drihſ ween nokaweto panahkuſchi. Maja mehneſcha beigàs atkal uſnahzis aukſtums, kas laikam buhſchot padarijis leelu poſtu.

Latweeſchu un Igaunu tautas dſeeſmas, meldinas, teikas u. t. t. nodomajuſchi kraht un uſrakſtit Soxotſchenko un Meetelina kungi, kuri ſchinìs deenàs no Peterburgas ſcham noluhkam atbraukſchot uſ Baltijas gubernam.

Wez-Peebalgas labdaribas beedribai pagahjuſchâ gadâ, kà „B.“ ſino, bijuſchi pawiſam 372 beedri, 144 ſeeweetes un 228 wihreeſchi, kas eſot leelakais beedru ſkaits beedribas paſtahwibas laikâ. Beedru naudas eenahzis 320 rbl. 75 kap. Teatra komiſija iſrihkojuſe 4 teatra iſrahdes un tikuſchas iſrahditas 6 lugas. Teatra biblioteka ſaſtahwot no 449 ſehjumeem un jaunas grahmatas eegahdatas 33 ekſemplari. Sinibu komiteja iſrihkojuſe 4 beedru ſapulzes ar preekſchlaſijumeem un jautajumu iſſkaidrojumeem, no kuràm ſewiſchki pehdejàs bijuſchas ſtipri apmekletas un iſpelnijuſchàs atſinibu. Laſamâ bibliotekâ atraduſchàs 561 grahmata; laſitaju bijis 49. Generalſapulze peepaturejuſe lihdſſchinejo beedru gada makſu un noſpreeduſe, ka turpmak par lozekteem uſnemami tikai tahdi, kas jaw bijuſchi Deewgalda mahzibâ.

Leepkalnâ, kà „D. L.“ ſino, 8. junijâ atbraukuſchi teeſas iſmekletajs ar aprinka ahrſtu, lai pahrmekletu jaw daſchas nedelas kapâ apraktu lihki, jo laudis iſplatijuſchàs walodas, ka apraktâ ſeeweeſchu lihki bijuſchas redſamas ſihmes, kuras norahdijuſchas, ka pee nelaikes iſdarita patwariba. Lihkis bijis ſtipri jaw aptruhdejis.

Skrihwerê, kà „B.“ ſino, 23. junijâ iſrihkoſchot behrnu ſwehtkus, kur beſ dſeedaſchanas un wingroſchanas uſwediſchot tautas rotalu: „Nokul mani, mahmulina.“

Pernawas juhras lihzi ſtipree ſeemela wehji ſadſinuſchi loti daudſ rengu, tà ka tur tagad eſot loti iſdewiga rengu ſweja.

Anzenê, Werowas aprinki, neſen nomiruſe weza ubadſe, kuru kahds ſaimneeks tihri aiſ ſchehlaſtibas pee ſewis peeturejis, jo winai nebijis itin neka. Bet wehlak dſiju kamolòs atraſti eetihti wairak nekà ſimts rublu naudas, no kureem daſchi gabali bijuſchi gluſchi ſatrenejuſchi.

Uſ Jelgawas ſchoſejas, 6. werſtê no Jelgawas, kà „D.-Z.“ ſino, iſgahjuſchas ſeſtdeenas rihtâ, pee Eezawas tilta atraſts ſchoſejas ſargs — noſkauts. Winſch dabujis naſcha duhreenu ſirdî un laundari nogreeſuſchi wehl weenu auſi. Par ſlepkawu domajot kahdu zilweku, ar kuru nelaikis deenu eepreekſch kopâ krogâ bijis.

Uſ 30. auguſta ſwehtkeem Jelgawâ peeteikuſchamees muſikas koreem, kà „B. W.“ ſino, 5. un 6. junijâ bijuſchi pirmee kopmehginajumi, kas uſrahdijuſchi peeteekoſchas ſekmes. Nahkoſchais mehginajums noteikts uſ 17. juliju, plkſt. 10 no rihta un 18. julijâ lihdſ pusdeenai — ſtihgu orkeſtrim un tuhlit no pusdeenas ſahkot, un tapat ari 19. julijâ wiſu zauru deenu — puhteju kapelei.

Wirzawas meſchâ, kà „K. G. A.“ ſino, pehrnaja gada rudenî uſturejàs trihs tehwini, kas bija iſbehguſchi iſ Pleſkawas pahrmahzibas rotas, ſche iſdaridami daſchadus uſbrukumus. Tagad Schautu aprinki polizija apzeetinajuſe kahdu tehwinu, kas wehlak iſrahdijees par weenu no augſchâ mineteem blehſcheem un ſauzas par Gintapu. Winſch aiſſuhtits atpakal uſ Pleſkawu.

Nihzes Lejineekeem, kà „L. A.“ ſino, ſcho pawaſar bijuſe bagata ſweja. Tà diwi ſwejneeki ar wadu iſwilkuſchi weenâ lomâ 300 laſchu un atkal diwi ſwejneeki iſwikuſchi weenâ lomâ 8 weſumus ſilku.

d) No zitàm Kreewijas puſem.

Peterburgâ, 10. junijâ. Keiſareenes Majeſtate wakar wakarâ no Krimas aiſbrauza uſ Peterburgu.

Peterburgâ pirmâ waſaras ſwehtku deenâ notika ſchahds loti uſbudinoſchs nelaimes atgadijums: Kahds gaiſa balons ſtahweja peepildits ar gaſu, gaididams, lai waretu pazeltees gaiſâ. Bet balons no nejauſchi atrahwees walâ un ſahzis brihuum ahtri pazeltees gaiſâ, uſraudams kahdus 4 turetajus lihdſ gaiſâ, kuri nepaguwuſchi nolekt ſemê. Nahwes iſbailês wini no eewehrojama augſtuma lekuſchi ſemê un ſemê kriſdami atraduſchi ſchauſmigu galu.

Peterburgâ influenza eeradu ſês un, kà domajams, ta pahrnahkuſe no Maſkawas, tadèl ka ſaldati, kuri pirmee ar influenzu ſaſlimuſchi, patlaban no Maſkawas atweduſchi kahdu areſtantu partiju, un Peterburgas transportzeetumâ ari daſchi areſtanti ar ſcho ſehrgu ſaſlimuſchi.

Paſihſtamam ſpitalibas ſehrgas pehtitajam, Dr. P. Hellatam, kahda W. kundſe paſneeguſe 6000 rbl. kà dahwanu ſpitalibas ſehrdſigeem par labu, kuru Dr. Hellats warot iſleetot pehz paſcha atſinibas, ſpitalibas apkaroſchanai par labu.

Gaidamàs wahjàs raſchas dehl, kà iſ Peterburgas no 12. jun. ſino, weikali ar kweeſcheem Peterburgâ ſchim brihſcham apſtahjuſchees, rudſu un rudſu miltu zenas zetas leeliſki, jo krahjumi gandriſ wiſi patehreti.

Kreewijas druwu ſtahwoklis lihdſ 15. majam 1891. „Finantſchu Wehſtneſis“ rakſta, ka ſemkopibas departamentam lihdſ 15. majam eenahkuſchas 2500 koreſpondenzijas par Kreewijas druwu ſtahwokli un pehz tahm Kreewijas ſeemas labibas druwas iſrahdijuſchàs par maſ apmeerinajoſchàm. Leelus rudens ſehjumu gabalus wajadſejis uſart. Turpreti waſaras labiba wiſâ melnſemes apgabalâ eſot labi uſdihguſe, bet ahrpus ſcha apgabala waſaras labiba, wehlà pawaſara dehl, tikai maja widû ſahkuſe uſdihgt. Seemas labibas neapmeerinajoſchais ſtahwoklis notizis pa dalai zaur ſalnam marta mehneſi. Seemas kweeſchus wairak deenwidus gubernâs jaw rudenî kukaini un tahrpi maitajuſchi. Daudſ ſeemas labibas druwas wajadſejis uſart ſchahdâs gubernâs: Beſarabijâ, Kerſonâ (daſchâ weetâ 80—90 proz.), Jekaterinoſlawâ (50—90 proz.), Taurijâ, Poltawâ, Woroneſchâ (50—70 pr.),

winſch pats nejuſtos weſels. Schini leetâ weſelibas juſchanàs iſſchkir wislabaki, nekà wezi aiſſpreedumi.

Schis rakſtinſch, peldetajeem par eewehroſchanu, tika paſneegts ari zeen. „Mahjas Weeſa“ laſitajeem, lai tas deretu par padomneeku, peldotees. —ajs.

Dihgli peenâ un zitòs ſchkidrumòs.

Dabâ wiſs dſihwo. Katrâ uhdens pilitê atrodas daſchreiſ ſimteem dſihwneezinu. Uſ peenu mehs eſam paraduſchi ſkatitees kà uſ kahdu gluſchi newainigu ſchkidrumu, kuru war kurâ katrâ laikâ pehz patikſchanas leetot, pee kam nebût naw jabihſtas, ka tas mums waretu ko kaitet.

Deemſchèl, jaunakee pehtijumi ir rahdijuſchi, ka ari peens naw nebût tik nekaitigs, kà to pa leelakai daſai domà. Lihdſ ar peenu zilweks war eedſert wiſadus ſlimibas dihgtus, it ſewiſchki tad, ja gows naw weſela. Tà ir peerahdits, ka delamà kaite ſtipri teek iſplatita zaur ſlimigu gowju peenu. Tadèl it ſewiſchki waſarâ jagreeſch wehriba uſ to, ka peens no ſaſlimuſchàm gowim neteek leetots. Gan daſcham labam nahkas loti grûhti, peezeeſt peena lahſiti, bet wehl daudſ grûhtaki ir, ſaſlimt ar kahdu bihſtamu ſlimibu!

Jaunakâ laikâ ſahkuſchi pagatawot ſabeeſinatu (kondenſetu) peenu, zaur ko wiſi dihgliſchi jeb bakterijas top iſnihzinati. Kà ſinams, peens ſaſtàw pa leelakai daſai no uhdens. Sabeeſinato peenu pagatawojot uhdens daſas teek iſgarainotas, tà ka paleek pahri tikai zeetàs peena daſas. Schahdu peenu leetojot, tam wajaga tik peeleet iſgarainoto uhdens daſu klaht un mums ir atkal peens tahds pats, kà to dabujam no gows ſlauktu. Schahds peens ſewiſchki eeteizams tur, kur maſi behrni ar peenu jaaudſina. Kahdâ mehrâ dihgliſchi peenâ un uhdenî atrodas, to peerahda wiſjaunakee pehtijumi, pehz kureem: 1 kubikmetrâ (tihra, laba) uhdens atrodas 20—200 dihgliſchu; 1 kubikmetrâ (netihrâ) kanala uhdenî — 200,000 lihdſ 2 milj.; 1 kubikmetrâ peena (uſ tirgus) — 200,000 lihdſ 6 milj.

No ta redſams, zik ſwarigi ir, ka peenu wislabaki nowahra, pirms to leeto. Pee wiſa ta tomèr naw eeteizams, peenu jel maſ leetot no ſlimàm gowim. —eets.

Par noſlihkuſchu atdſihwinaſchanu.

Jt ſewiſchki waſarà beeſchi ween atgadas, ka laudis nahk breeſmàs, noſlikt. Tahdà nelaimes atgadijumâ gan daſchs labs aiſeet nelaikâ uſ winu paſauli, kas dſihwotu ſawejeem par preeku un ſwehtibu, ja laudis buhtu pratuſchi winu atdſihwinat.

Tadèl newar deeſgan eeteikt, lai laudis peeſawinatos ſinaſchanas, kas jadara, ja zilwekam peepeſchi uſnàk kahda nelaime. Scham noluhkam loti deriga grahmatina, ſarakſtita Popes ahrſta Dr. med. Hermana Meyera „Padoma dewejs ik katram, kà japalidſ nejauſchâs dſihwibas breeſmâs“, kas iſnahkuſe Ernſta Plates apgahdeenâ un dabujama katrâ leelakâ grahmatu pahrdotawâ. Schos padomus wajadſetu katram gandriſ no galwas ſinat, lai nejauſchâs dſihwibas breeſmâs, kur katrs azumirklis loti dahrgs, laiks nebuhtu welti jatehrè, pehz padoma meklejot jeb mozoſchâ neſinaſchanâ pawadot. Pehz ſchahs grahmatinas katrs tuhlit ſinàs, kas winam jadara. Jt ſewiſchka wehriba peegreeſta pamiruſchu atdſihwinaſchanai. Lai pamahzibas buhtu weeglaki un labaki ſaprotamas, grahmatinai klaht peelikti 8 ſihmejumi. Tadèl ſcho grahmatinu deretu gan katram eegahdatees un pehz tahs padomeem rihkotees.

Ka ar noſlihkuſchu atdſihwinaſchanu ne-eet tik ahtri, un ka tadèl atdſihwinaſchanas mehginajumi naw tik drihſ jamet pee malas, to peerahda ſekoſchais atgadijums, kas ſchinìs deenâs notizis Leepajâ un par kuru „Lib. Z.“ ſtahſta ſchahdejadi.

5. junijâ, pehzpuſdeenâ, pee peldu nama laipas, notika nelaimes atgadijums, kuram gandriſ par upuri krita zilweka dſihwiba. Kahdas maſturigas gimenes 6 gadus weza meitina, uſ laipas rotaładamàs, no nejauſchi bija eekrituſe uhdenî. Kahda otra meitina nelaimes atgadijumu bija pamanijuſe un par to paſinojuſe kahdai ſeewinai, kas tur gahjuſe garam. Seewina wiſpirms uſſteiguſês uſ laipas, bet redſedama, ka nelaimigai ſlihkonei newar nekahdi palidſet, wina bija noſteiguſês uſ peldu namu, kur par notikuſcho nelaimi paſinojuſe ſtrahdneekeem, kas tani brihdî ſtrahdajuſchi uſ muſikas kora. Kahds no teem gan ſteigſchus ween aiſſtrehjis uſ laipu, bet neſpehjis meiteniti aiſkert. Ahtri tikuſe nagla eedſihta kahrts galâ un ar tahs palidſibu iſwilkuſchi malâ ſlihkoni, kura wismaſakais 8 minutes ilgi uhdenî uſturejàs. Meitinas ſaſtinguſchàs, nedſihwàs meeſas tikuſchas tuhlit aiſneſtas uſ peldes namu, kur Kirchhofa kunga dſihwokli wiſpirms diwi ſtudenti, kari tai brihdî gadijuſchees klaht, un wehlak Dr. von Holſts mehginajuſchi ſlihkoni atdſihwinat, tomèr wiſas puhles ſtundam ilgi bijuſchas beſ ſekmem. Behrnam bijuſchi uſnahkuſchi krampji, kuri tikai tad pahrgahjuſchi, kad meitinas mahte, waimanadama, peeſtrehjuſe klaht un ſahkuſe ap ſawu mihluliti nodarbotees. Tà tad ſlihkone bija atdſihwojuſês tikai pehz 3½ ſtundu ilgàm nopeetnàm puhlem, tà ka winu wareja kà glahbtu aiſneſt uſ winas wezaku dſihwokli!

No ſcha atgadijuma gaiſchi redſams, ka pee ſlihkoneem pehz pirmeem atdſihwinaſchanas mehginajumeem tuhlit naw jaapſtahjas ſawâ darbâ, bet tas jo uſzihtigi tahlak jaturpina. Neſapratigi rihkojotees, ſchi pate meitenite buhtu neſchauboſchi tikuſe nelaikâ kapâ guldita. —nis.

Kijewâ, Podolijâ, Kurskâ, Tambowâ un Donas kasaku apgabalâ. Minetâs gubernâs daschâs weetâs seemas kweeschi zitadi esot apmeerinoschi un pat labi. Austruma un deenwid-reetuma gubernâs seemas labibas stahwoklis wispahrigi esot labs. Reetuma gubernâs maja leetus seemas kweeschu stahwokli eewehrojami labojis, tà ka to wispahrigi warot dehwet par apmeerinajoschu, isnemot Minskas un Mogilewas gubernas, kur seemas kweeschu druwas weetam maitajuschàs, bet majâ tomèr bijuschas labakas nekà rudsu druwas. Wiflas gubernâs seemas kweeschu stahwoklis esot loti labs. Baltijas gubernâs warot zeret apmeerinajoschu seemas kweeschu plauju. — Seemas rapsis wisâ tajâ apgabalâ, kur to leelakâ mehrâ sehj, stipri maitajees un weetam pat pilnigi gahjis bojâ. — Rudsi melnsemes apgabalâ masak maitajuschees nekà kweeschi, turpreti Wiflas gubernu reetumâ un daschâs austruma gubernâs leeta gluschi otrada. Bet wispahrigi rudsi masak maitajuschees nekà kweeschi. Kersonas, Jekaterinoslawas un Taurijas gubernâs, Donas kasaku apgabalâ, Kijewas un Podolijas gubernâs rudsu stahwoklis loti apmeerinajoschs un weetam labs. Poltawas, Harkowas, Woroneschas, Tschernigowas un Tulas gubernâs, kur rudsu plaujas zeribas neapmeerinajoschas, rudsu druwas tomèr labakas nekà kweeschu. Wehl neapmeerinajoschaks rudsu druwu stahwoklis ir Tambowas, Orlas, Rasanas, Pensas, Kurskas un wisâs reetuma (isnemot Kaunas) un Wiflas gubernas. Zitâs gubernâs tikai weetam rudsu stahwoklis neapmeerinajoschs. Tikai Nižegorodas un Pleskawas gubernâs, kà ari daschôs Kostromas un Wologdas gubernu aprinkôs rudsu druwas pawasari bijuschas tik wahjas, ka tahs tapuschas usartas. Labas rudsu plaujas zeribas esot Permas gubernâ un daschâs Wjatkas gubernas dalâs. — Eewehrojot to, ka leeli seemas labibas semes gabali tapa usarti un ar wasaraju apsehti, wasaras labibai schowasar buhs leela nosihme, ja ta tikai labi paaugs.

Par Schihdu aiseeschanu is Kreewijas Odesas awise sino: No Palestinas nesen pahzelojis kahds Maze kungs, kursch Maskawas Schihdu usdewumâ us Jordana upes labâ krasta nopirzis prahwu semes gabalu, lai tur Schihdus nometinatu. Schajâs deenâs Odesâ no Peterburgas atbrauzis barona Hirscha pilnwarneeks, kursch, ar waldibas atlauju, grib Schihdus Kreewijâ skubinat, lai tee dotos us Deenwidus-Ameriku, kur Argentinijas walsts nopirkts leels semes gabals. Kaut jel daudz Schihdu tautos peerunatees, atstàt Kreewiju!

Maskawa. Kahjam zelotajs leitenants Bachmutows, kursch no Wladiwostokas zeło us Peterburgu, 3. junijâ pulksten 5 pehz pusdeenas nonahzis Maskawâ. Leels lauschu pulks winu jaw ahrpus Maskawâ sagaidijis un pa Semenowa eelu eewadijis Maskawâ. Bachmuta zeła beedrs, wina ustizamais suns Machrutka, kursch winu wisâ garâ zelâ pawadijis, winam jautri sekojis.

Maskawâ, 8. jun. Wakar wakarâ awischu reporters Kahans sirgu skreeschanas sazihnâ, isschahwa rewolweri us reporteri Rakschaninu; tomèr schahweens netrahpija Rakschaninu, bet wina kaiminu. Kahans, apzeetinajot, isteiza, ka tizis no Rakschanina sihwi kairinats.

Harkowâ, 8. jun. Us wilnas tirgu atwests 260,000 pudu wilnas, tà tad par treschdalu masak nekà pehrn. Pahrdewumi noteek, bet zenas teek slehptas; domà, ka 8—9 rbl. pudâ teekot maksats.

Saratowâ pehdejâs deenâs pastahwot lihdz 40 gradu leels karstums, tà ka lauki sahkot iskalst.

Kasanas teesas palatà nupat isspreeda prahwu par pretoschanos waldibas warai. Eewedot jaunos semneeku likumus, semneeku preekschneeks Kaschtirows usdewa pagasteem, eezelt pagasta teesneschus. Bet pagasts nospreeda pretotees waldibas pawehlei, pee kam preekschneeks un wina pawadoni tika sakauti. No 49 apsuhdseteem teesu palata 22 attaisnoja, kamèr pahrejos nosodija us 4 mehn. lihdz 1½ gadeem arestantu pahrmahzischanas nodalâs.

Poslow-Kolodjesâ, Orlas gub., kà „Orl. W." sino, dsihwojot 100 gadus weza wezenite, kuru winas peederigee dsenot pee darba, kadèt reis jaw mehginause nogalinatees. Winai esot mahsa, kura jaw 120 gadus un brahlis 105 g. wezi.

Tiflisê, 10. jun. Bortschomas pasta un telegrafa stazijai usbruka laupitaji, zaur atwehrtu logu eelausdamees stazijas istabâ. Wini nahwigi eewainoja kahdu postiljonu un is krona kases isnehma 6800 rbl. Laundari wehl naw sakerti.

No Tiflises sino, ka dselszeła stazijas Adschi-Kabulas tuwumâ, Saljanas zelâ, 17 wihru leels laupitaju bars usbruzis pasta troikai, kurâ atraduschees zelotaji. Laupitaji zelotajus nokawa un aplaupija, kamèr kutscheru tik eewainoja. Tee paschi laupitaji usbruka kahdas Tataru sahdschas wezakam un aisweda wina meitu. Issuhtiti saldati, lai pahrdroschos laupitajus saguhstitu.

No Rigas.

19. un 20. junijâ, kà jaw sinots, ir Rigas Latw. Beedribas namâ ahrkahrtejas Sinibu komisijas sapulzes.

Wasaras brihwlaikam, kà „Zirk." sino, real-, pilsehtas un aprinka skolâs, kà ari gimnasijâs jasahkas junija pirmâs deenâs un jabeidsas 8. augustâ. Schinî pat deenâ sahkas usnemschanas eksameni.

Pamata akmena likschana Nikolaja gimnasijas ehkai notika scho otrdeen, 11. majâ. Rigas un Jelgawas biskaps Arsenijs wispirms notureja deewkalpojumu. Klaht bija Widsemes gubernators un daudz ziti augsti kungi.

Zik Rigas meerteesnescheem daudz darbu, par to „Rev. Z." sino schahdejadi: Lihdz ar teesaschanas kahrtibu, kur katra leeta teek ahtri isschkirta, suhdsibas wairojuschàs leelâ mehrâ. Tà preeksch Rigas, teesu reformas Baltijâ eewedot, bijuschas eepreeksch aprehkinatas kahdas 12,000 suhdsibas, kas gada laikâ nahkschot isteesaschanâ un tà tad peetikschot ar 8 meerteesnescheem (dewitajam meerteesnesim janodarbojas weenigi ar krepostnodalas darbeem). Tomèr schis eepreekschejais prahwu aprehkins pirmâ gadâ bijis wairak nekà otrtik leels, jo gada laikâ Rigas meerteesnescheem bijuschas jaisteesà wairak nekà 25,000 prahwas. Lai Rigas meerteesneschi nebuhtu par daudz darbeem apkrauti, tad esot nodomats preeksch Rigas wehl eezelt trihs jaunus meerteesneschus, no kureem weens tapschot nemts is Walmeeras aprinka, kur weens meerteesnesis nahkschot masak, jo te meerteesnescheem esot mas darba.

Pleskawas realskolas abiturienti, skolas direktora, inspektora un weena skolotaja wadibâ, 4. junijâ atbraukuschi us Rigu, lai apskatitu schejeenes ruhpneezibas eestahdes un fabrikas.

Ari Rigas-Pleskawas dselszelsch, kà „D.-Ztg." sino, wisu skolu skolotajeem un mahzekleem atlaischot 25% no nosazitàs biletu maksas, bet pee tam jaeewehro schahdi nosazijumi: Minetai dselszeła waldei Pleskawâ, waj krona dselszeku waldei jaeesneedz luhgums, kurâ ir apleeziba par skolotaju jeb skolenu. Schai apleezibai wajaga buht uspeestai mahzibas eestahdes stempelei waj parakstam no weetejàs polizijas apleezinatam. Tad peenahkoschâ weetâ dabun wajadsigo papiru, kursch pee kases biketi pehrkot jausrahda.

Rigâ schinis deenâs atbraukuse milse, Elisabete Liska, kura ir tikai 13 gadus weza, bet jaw 3 arschinas gara un 7½ pudus smaga. Wina redsama Schulza musejâ.

Suhdu wabolis, kà „Rig. Tagebl." sino, atrasts eezepts kahdâ roschmaisê! Tas peerahda, ka daschi muhsu maisneeki tihribas sinâ deesgan pawirschi. Tà nesen is tà sauzama rundstika iswilka papirosa galinu, daschreis schnores gabalini atrodas eezepti u. t. t.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Man tapis sinams, ka pilsehtâ starp strahdneekeem wehstis isplahtijuschàs, ka polizija derot strahdneekus preeksch Sibirijas jaunà dselszeła buhwes. Atteezotees us schahdàm nepateesàm wehstim, usdodu eezirknu pristawu kgeem, ja kahdas personas peeteiktos, winàm isskaidrot, ka nei polizija, nedz zitas kahdas personas te Rigâ peenem strahdneekus preeksch Sibirijas dselszeła buhwes darbeem, — un slepenpolizijas nodalu pahrwaldidamam pristawam usdodu ispehtit, is kureenes schahdas wehstis te Rigâ zehluschàs un kas tàhdas te pabalsta. — Walmeeres aprinka, Keegeles pagasta semneeks Aleksanders Derums, kursch nodarbojas ar smago fuhrmanu amatu, tà ka winsch neatteekas us par klaju braukschanu Rigâ isdoto nolikumu 3. paragr., naw turpmak pee braukschanas par kutscheeri nei smagôs nedz pasascheeru fuhrmanôs peelaischams. Usdodu eezirknu pristawu kungeem stingri us to luhkotees, ka minetais Derums ar fuhrmanu amatu wairs nenodarbojas. — Rigas pilsehtas 7. eezirkna meerteesnescha kambaris, kas lihdz schim atradas Kalku eelâ sem Nr. 1, pahrzelts tagad us Stazijas eelu sem Nr. 7, us kureeni tagad wisas us scha eezirkna meerteesnesi atteekoschàs korespondenzijas adresejamas — kas zaur scho top polizijai darits sinams. — Usdodu eezirknu pristawu kungeem usmeklet 28. Polozkas kahjneeku pulka atwalinato pasuduscho gefreiteri Frizi Matihsu Rudmani, par kura pasuschanu sinojis Ernests Freinds, kursch peemahjo Suworowa eelâ sem Nr. 43. To usmeklejot, wina adrese usdodama manâ kanzlejâ 5 deenu laikâ.

Sahdsibas. Matijs Konradijs, kursch peemahjo Bruneneeku eelâ sem Nr. 42, sinoja polizijai, ka winam 4. junijâ zaur wateju logu is wina dsihwokla issagtas daschadas drahnas ap 25 rbl. wehrtibâ. Sahdsibas aisdoms kriht us diweem ta pascha nama eedsihwotajeem. — 4. junijâ is Strasdu muischas kokwilnas wehrptuwes issagti daschadi auduni ap 40 r. wehrtibâ. Sahdsibas aisdoms kriht us weetejeem strahdneekeem. — Jahns Asemneeks, kursch peemahjo Lubanes eelâ sem Nr. 41, sinoja polizijai, ka nakti us 30. maju zaur loga uslauschanu is wina dsihwokla peeleekamà kambara issagtas daschadas mantibas ap 40 rbl. wehrtibâ. — Nakti us 6. junija us Kihpu salas is pahrzehlaja namina issagta weena sehgeles drahna un pahris airu, kas peederejuschi Luisei Major. — Nakti us 7. junija is Senekena tirgotawas Kalku eelâ sem Nr. 10 zaur usmuhkeschanu issagti 113 rbl. skaidrâ naudâ un daschadi naschi ap 140 r. wehrtibâ. — 7. junijâ us Dubultu stekeem preeksch twaikonu peetureschanas Rigas tirgonim Rosenbergam, kà winsch pats to usdewis, is kules issagts naudas maks ar 30 rbl. un diwi wekseļu blanketem us 300 rbl.

Sahdsibas useeschana. Isgahjuschâ nedelâ sinoja par sahdsibam, kahdas notikuschas Wirbitzka restorazijâ pee Kungu eelas sem Nr. 7 un Putnina restorazijâ pee Marijas eelas sem 113, — pirmajâ weetâ bij issagtas wara leetas ap 165 rbl. wehrtibâ — otrâ dsehreeni un zitas mantibas 55 rbl. wehrtibâ. Schajâs leetâs isdarot peenahkoschos pehtijumus, slepenpolizijas nodalai isdewàs weenu sagli apzeetinat un atrast gandrìs wisas sagtàs mantibas. Lai gan apzeetinatais leedsas sahdsibu isdarijis, tad tomèr zaur peerahdijumeem no zitas puses wina noseegums tapis peerahdits. Otrà persona, us kuru kriht sahdsibas aisdoms, ir kahds polizijai jaw pasihstams saglis un top meklets.

Laupischana. Semneeks Andrejs Koslowskis, kursch peemahjo Ceredzu eelâ sem Nr. 5, sinoja polizijai, ka winam nakti us 7. junija pee Kahrla sluhscham, netahlu no tilta, diwi nepasihstami zilweki usbrukuschi, eesituschi par galwu un nolaupijuschi wina swahrkus, kurôs wisi wina dokumenti atraduschees.

Islikts behrns. 5. junijâ Jaunâ eelâ Laschkowa nama koridorâ tapa atrasts ap 6 ned. wezs wihreeschu dsimuma islikts behrns, kursch tapa nodots dsemdeschanas eestahdei.

Peepescha nahwe. 6. junijâ Apteekneeku eelâ preti ahrsteschanas eestahdes wahrteem us Aleksandra augstumeem atwalinatais kareiws Jahns Grobsdinsch, kur tas bijis nodots, peepeschi nomiris. Wina lihkis nodots ismekleschanai.

Eewainoschana. 9. junijâ, Jaroslawas eelâ 29. artilerijas brigades 5. baterijas kanoneers Andrejs Iwannikows sagahjis strihdû ar pilsoni Iwanu Murawsku, iswilzis sobeni un eewainojis pehdejo galwâ. Murawskis nowests slimnizâ — leeta top turpinata likumigâ zelâ.

Nahwes atgadijums. 9. junijâ Katarinas skolas audseknis Konstantins Rjebtschenko, 14 g. wezs, peldejàs Daugawâ starp Krasta eelu un Swirgsdu salu, kur tas eekluwa dselmê un noslihka. Lai gan lihki drihz iswilka, tad tomèr atdsihwinaschanas lihdsekli, kas ar sehnu tapa isdariti, palika bez sekmem.

Atrasts lihkis. 8. junijâ pee Andreja salas krasta atrasts noslihkuscha zilweka lihkis, pahri par 40 gadeem wezs un pee kura atrasti 447 rbl. naudas, pulkstenis un zitas wehrtsleetas. Is pee lihka atrasteem dokumenteem noredsams, ka nelaikis bijis Igaunijas gubernas muischneeks K. K., kursch usturejees kahdâ Rigas priwatâ dseedinaschanas eestahdê, no kureenes tas 31. majâ pasudis.

Ugunsgrehks. 3. junijâ ap pulksten 9 no rihta Minsterejas eelâ, namâ sem Nr. 1, zukura malschanas dsirnawâs is nesinameem zehloneem iszehlàs uguns, kas zaur ugunsdsehsaju komandas darbibu ap plkst. 11½ tapa apslahpeta. Cetaise no uguns daudz zeetuse un daudz personas, kam zukurs peederejis, zeetuschas saudejumus.

Notikumi juhrmalâ.

Sahdsibas. Nakti us 5. junija Bulkôs is Idas Thiel dsihwokla werandas paschas namâ nosagtas gardines, lampa un daschadas zitas leetas ap 93 r. wehrtibâ. — Tajâ paschâ nakti Bulkôs no Konrada Butterweka werandas pascha namâ nosagtas daschadas sihkleetas ap 6 rbl. 25 kap.

Usbrukums ar laupischanas noluhku. Dubultu pastes un telegrafa nodalas preekschneeks sinoja polizijai, ka 6. junijâ, tà ap plkst. 11 wak., winam un wina seewai, kur tee abi atraduschees us Marienbadas eelas, zelâ us Dubulteem, usbrukuschi diwi laundari, gribedami tos aplaupit. Wainigee, kuri ispehtiti, ir apzeetinati un leeta top turpinata likumigâ zelâ. (R. P. P. A.)

Kugneeziba.

„Austras" beedribas kugu darbiba pagahjuschâ maja mehnesi, pehz direkzijas sinojuma pehdejâ kahrtigâ padomes sapulzê, bijuse sekoscha:

1) Kugis „Latawa", kapt. Osolinsch, no 15. maja atronotees Leepajâ un islahdejot turp nowesto krahsloku lahdinu. No tureenes tas nofraktets ar muhrlatem us Grendschmautu (Skotijâ); fraktsmaksa 7 schil. 3 pensi par loadu.

2) Kugis „Jupiters", kapteins Kagans, no 24. maja atronotees Mihlgrahwi un teekot islahdets. Turpmak tas nofraktets ar pitpropeem us Schantanaju (Franzijâ); fraktsmaksa 47 frk. par stand., jeb kopâ ap 14,100 frk. (4650 rbl.).

3) Kugis „Austra", kapt. K. Bauers, 18. aprili sasneedsis Monte Kristu un eelahdejot tur krahsloku lahdinu preeksch pahrweschanas us Eiropu.

4) Kugis „Teriberki", kapt. Oschs, 3. junijâ isbrauzis ar brusu lahdinu no Rigas us Grendschmautu; fraktsmaksa 7 schil. 6 pensi par loadu jeb par eelahdeteem 390 loadeem kopâ ap 146 mahrz. sterl. (1120 rbl.).

5) Kugis „Aurora", kapt. Lasis, 24. majâ isbrauzis ar plankam no Rigas us Gentu (Belgijâ); fraktsmaksa 40 frk. par stand., kopâ 6720 frk. jeb ap 2217 rbl.

6) Kugis „Kolumbus", kapteins P. Bauers, teek tagad sche pamatigi islahpits dehl klases atjaunoschanas.

Beedribas kases stahwoklis us 1. junija:

Atlikums no aprila kasê . . .	2288 rbl.	74 kap.
Eenahkums majâ	1577 „	— „
Kopâ	3865 rbl.	74 kap.
Isdewums majâ	3490 rbl.	47 kap.
Atlikums tihrâ naudâ us 1. junija	375 rbl.	27 kap.

Pasuduscho beedribas dalibsihmju leetâ preekschneeks sino, ka us islaisto sludinajumu laikrakstôs lihdz schim peeteiktas (par pasuduschàm) 38 dalibsihmes no 21 beedra ar 7050 nominalwehrtibu. Nospreeda: pehz pamatigas salihdsinaschanas ar beedribas grahmatàm, islaist us saudetaju rehkena sludinajumus gubernas un zitôs laikrakstôs, ar usaizinajumeem, peeteikt sawu protestu pret jaunu sihmju isdoschanu mineteem beedreem, waj peerahdit sawas tuwakas teesibas us tahm. Pehz tam tad tiks jaunas sihmes (duplikati) isdotas. Tadèt deretu wiseem, kas sawas sihmes pasaudejuschi un wehletos to atjaunoschanu, pasteigtees ar peeteikschanos lihdz nahkamai generalsapulzei, kura, kà sludinats, sasaukta us 16. junija.

Lihdz 14. junijam Rigâ atnahkuschi 675 kugi un isgahjuschi 653 kugi.

Saimneezibas padomi.

No zitronu, afelsinu un datelu sehklam war isaudset loti koschus kozinus. Ja audseschanas mehginajums neisdewàs, tad waina bija ta, ka sehklu eelika pa daudz leelâ podâ, un maso augu, tikllidz pirmà lapina usdihga, nepahrstahdija jaunâ podâ. Ja schahdas kluhdas noteek, tad stahdinsch ne reti isnikst. Ir wajadsigs, tikllidz dihgla lapina isplaukuse, maso stahdinu ruhpigi ar dakschinam is semes iszelt un to eestahdit kahdâ gluschi masâ podinâ, pee kam garà, taisnà stahda sakne usmanigi teek atleekta us weenu pusi. Kad kozinsch wisu podu saknem pildijis, tad to war atkal pahrstahdit leelakâ podâ un tà arweenu tahlak, kamèr koku war isaudset tik leelu, ka tas teek eestahdits kublâ.

Par puku un saknu aplaistischanu wasarà. Us jautajumu: „Kad ir wisderigaki pukes un saknes wasarà aplaistit" leetprateji dod schahdu atbildi: „Wezu wezais dahrsneeku isteikums skan: spainis uhdens wakarà ir tikpat kà diwi spaini rihtâ." Lai gan schis isteikums it sewischki sihmejas us dahrsa saknu kopschanu, tad tomèr peedsihwojumi rahdijuschi, ka tas tikpat labi der ari pukkopibâ un preeksch tahdeem stahdeem, kuri teek podôs audseti. Tà tad newar deesgan eeteikt, augschejo isteikumu peeteekoschi eewehrot.

Kà war pasiht, waj kartupeli miltaini? Lai issinatu, waj sali kartupeli ir labi un wahras miltaini, Anglijâ isleetà schahdu lihdzekli: Kartupeli pahrgreesch puschu un tad abas puses bersê weenu pret otru. Ja kartupelis labs un miltains, tad tas salip kopâ un gar greesuma malam manamas putas. Uhdens, pat speeschot, nedrikst istezet. Ja tas tomèr noteek, tad tahdi kartupeli ir uhdenaini un nelabas garschas. Pahrgreestam kartupelim wajaga isskatitees baltam jeb eedseltenam; turpretim ja pahrgreestais kartupelis isskatas gluschi dseltens, tad tahdi labi newahrotees, tomèr atrodas ari kartupelu sugas, kuri no eekschpuses ir dseltani, bet labuma sinâ naw nemas smahdejami. —ks.

Kustonu apsardsiba.

Zik suni prahtigi, par to pastahsta kahds kustonu apsardsibas draugs sekoscho. Mums bija kuzite, kurai preeksch kahda laika radàs kuzens, un kahds wezaks suns. Ir loti patihkami un pamahzoschi, schos kustonus apluhkot winu weentulâ dsihwê. Jt sewischki sazet apbrihnoschanu pateesâ mahtes gahdiba, kuru kuzite parahda sawam kuzenam. Nesen kuzens guleja blakus man, us sofaja, tomèr us paschas malas, galwu us leju, tà ka bija jabaidas, ka tas waretu nokrist semê, jo kuzens guleja. Tikllidz kuzite bija scho draudoscho stahwokli pamanijuse, kad wina tuwojàs un mehginaja kuzenu usmodinat, tam alaschin ar purnu peegruhsdama. Bet schis nodoms winai neisdewàs, jo kuzens guleja par daudz zeeti; tadèt kuzite, gribedama breesmas nowèrst, usleza us sofaja un aisgulàs usmanigi kuzenam aiz muguras, bet tà, ka tas tagad guleja starp winas preekschkahjam un schini stahwokli wina nogaidija, lihdz kuzens atmodàs.

Kahdu zitu reisi kuzens stipri kasija ausi. Tikllidz kuzite to pamanija, wina peesteidsàs tam klaht, apskatija ausi no wisàm pusem un to aplaisija, lihdz tas apmeerinajàs.

Wehl dihwainaku peedsihwojumu eewehroja mana seewa, pascham mahjâ ne-esot. Sunitis guleja istabâ, ari kuzite, kahdu gabalu atstatu no wina. Mana seewa pawehleja kalponei, lai kuzenu isnesot ahrâ. Bet knapi mana seewa to bija isteikuse, kad kuzite peesteidsàs pee schuneła un to apsargaja, us usbrukumu sagatawojusès. Tà tad, kà domajams, kuzite bija sapratuse, kas nodomats darit. Bet ari kuzena audsinaschanu mahte neaismirst un nepalaisch. Ja winsch, kà tas jauneem sunischeem paradums, eesàk kaut ko saplosit, kahdu lakatu jeb zitu kahdu leetu, tad kuzite tuhlit peesteidsas tam klaht un ruhkdama to aistrenz projam no saplosamàs leetas. Ja leelakais suns ar maso schuneli mengejas, tad kuzite to kahdu laiku atlauj, kamèr leelais suns sahk masajam nopeetni usbrukt, to apsweesch apkàrt u. t. t. Tad kuzite tuhlit peesteidsas klaht un leelais suns, it kà baididamees par sawu nedarbu, tuhlit aisskreen projam.

Ka suni nereti zilweku walodu saprot, domajams, buhs katram wehrigam kustonu apluhkotajam peeteekoschi pasihstams. Tà nesen kahdâ Galizijas kustonu apsardsibas beedribas laikrakstâ Lembergâ tika sinots, ka kahds schunelis, kas prata wisadas

mahkslas, tika no sunu kehrajeem saguhstits. Sunischa ihpaschneeze schehlojàs un luhdsa, lai to taupot un schunelis, it kà sinatu, ka tas tagad atrodas, kà mehds sazit, starp dsihwibu un nahwi, neaizinats, sahka israhdit wisas sawas mahkslas, tà ka kehraji no ta tika tà kustinati, ka wini schoreis maso „mahksleneeku" palaida atkal swabadu.

No ta redsams, ka scheem zilweka wistuwakeem un ustizameem draugeem truhkst tikai walodas. Tadèk zilweka peenahkums, ar teem apeetees zilwezigi, bet newis tos daschadi mozit. —ngs.

Kahda sirga ustiziba. Preeksch kahda laika kahdam sirga ihpaschneekam gadijàs nelaime, ka winsch nokrita no sirga muguras un pahrlausa kahju diwâs weetâs, ta ka newareja ne no weetas kustetees. Wina sauzeenu pehz palidsibas neweens nedsirdeja, jo bija wehla nakts. Bet sirgs aisskrehja mahjâ un sweedsa tur tik stipri, kamèr mahjas laudis usmodàs. Tiklidz pamanija, ka jahjeja truhkst, wini mehginaja sirgu sakert, bet wiss welti; tas ne par ko nebija stallî eedabujams, bet winsch greesàs atpakal un sawa kunga peederigos pawadija lihds nelaimes weetai, kur palika stahwot. Nelaimigo ightneeku tagad pahrnesa mahjâ. E. S.

Sihkumi.

Kahrschu spehleschanas augli. No Kalischas, Polds, sino, ka kahds jauns Polis, kas Rigas politekniká kursu beidsis, pa ahrsemem zelodams, noklusis Monako walstinâ, kur leelisti spehle uz naudu. Jauneklim laimejees, jo winsch te winnejis kahdus 60,000 franku. Tapis uz reis par bagatu wihru, winsch aiszelojis uz Wihni, kur kahrschu spehli turpinajis no jauna, gribedams wehl wairak winnet. Bet laime winam schoreis nesmaidija. Jauneklis pasaudeja wisu sawu eeguhto bagatibu, tà ka palika bez grascha. Tas winam kehràs tà pee duhschas, ka daudz laudim redsot — noschahwàs.

Walesas wehstules.

T. Kl. — T. Mums tahda grahmata naw pasihstama.
S. W—nam. Suhtijumu sanehmam — pateizamees.
T. B. — Sw. Nahkoschâ numurâ.
Swirgsd. — B. Pahrejos rakstus turpmak isleetosim.
Br. T. — U. Rakstu newaram isleetot. Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 16. junijâ 1891. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
„ „	„	2	„	Bergmanns.
Gertrudes basnizâ	„	½2	„	A. Walters.
Jesus basnizâ	„	10	„	Bergmanns.
Martin basnizâ	„	5	„	Taube.
Trihsweenibas basn.	„	½9	„	Fromms.
Pawila basnizâ	„	½9	„	C. Walters.
Lutera basnizâ	„	½9	„	Paukschens.

Tirgus sinas.

Rigâ, 13. junijâ 1891. g.

Kweeschi: Kursemes, 120 mahrz. 104 kap. pudâ, Kreewu, 127 mahrz. 114 kap. pudâ, seemaskweeschi, pehz labuma.

Rudsi: Kreewu, 120 mahrz., 107 kap. pudâ, Kursemes, 120 mahrz., 106 kap. pudâ, Kursemes schahwetee 120 mahrz., 106 kap. pudâ.

Meeschi: Kursemes diwkanschu, 110 mahrz., 84 kap. pudâ, Kreewu, 114 mahrz., 84 kap. pudâ, schahweti, 100 mahrz., 81 kap. pudâ.

Ausas: Kursemes, pehz labuma, 70—78 kap. pudâ, Kreewu, zaurmehra labuma, 73—74 kap. pudâ, Kreewu, augstaka labuma, 75—80 kap. pudâ, schahwetàs, 71—74 kap. pudâ, pahrdeweji.

Linsehklas: weenkahrschàs 7mehrejas, 128—134 kap. pudâ, stepju sehklas, 7mehrejas, 139 kap. pudâ.

Kanepu sehklas: schahwetas 130 kap. pudâ.

Kweeschu klijas: rupjàs 55 kap. pudâ, pahrdeweji, smalkàs 45 kap. pudâ.

Naudas papiru zenas.

Peterburgâ, 13. junijâ 1891.

Papiri.	makf.	prastja.
Pusimperials	686	689
5% bankbiletu 1. islaidums	102⅞	—
5% „ 5 „	100	100¼
5% Auftruma aisnehmums no 1877. gada	100	100¼
5% „ „ „ 1879. „	101⅞	100¼
1. 5% Kreewu prem. aisnehmums	244½	245
2. „ „ „	224¾	225
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	—	—
Odes. pilsf. hipoteku bankas 5½% obligazijas	101⅞	102⅛
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	101¾	102¼
6% Charkowas semst. kihlu-sihmes	101¾	102⅛
5% „ „ „	101¼	101¾
Rigas kom. bankas akz.	307	—
Rigas-Dinaburgas dselszeła akzijas	150	—
Dinaburgas-Witebskas dselsz. akz.	—	173½

No ahrsemem.

Wahzija. Ka firsts Bismarks wehl arweenu naw eeguwis keisara labprahtibu, to peerahda kahda sina, kas schonedeł atnahza no Berlines, ka keisars usslawejis kungu nama lozekli grafu Schulenberg-Brezendorfu runas dehl, kurâ tas pretojas firsta Bismarka politikai. Grafs lihds ar to no reserwes majora tizis paaugstinats par apakschpalkawneeku.

Schweizija. Par breesmigo dselszeła nelaimi jaw tika sinots. No augstà tilta Birs-upê nogahsuschees wagoni wehl arweenu naw iswilkti ahrâ. Nelaimigo zilweki lihki teek wehl katru deenu no jauna iswilkti is drupam. Domà, ka upi nelaimes weetâ wajadsès issausinat, lai buhtu eespehjams, wisus lihkus atrast. Lihds schim esot jaw lihds 300 lihki iswilkti un ar peenahzigu godu paglabati.

Rumanijas tautas weetneeku namâ schinis deenâs notizis leels trazis, kas nedod nekahdu labu leezibu par tureenes tautas weetneekeem. Pasneedsot isskaidrojumu uz kahdu peeprasijumu, tautas weetneeks Gradisteans pazehlàs, lai isskaidrojumu pabalstitu, par ko iszehlàs besgaligs troksnis, tà ka presidents, baididamèes no nopeetneem nemeereem, sapulzi uz kahdu brihdi slehdsa. Wehlak, sapulzi no jauna ussahkot, iszehlàs wehl jo leelaks troksnis, jo Gradisteans wehl arweenu stahweja uz runataju weetas. Tautas weetneeki tagad sahka weens otru apstrahdat kulakeem. Iszehlàs pilniga pluhkschanàs, kà to nereti redz starp krogus brahlischeem. Presidents un ministri, kà ari klahtesoschàs kundses sahk mukt ahrâ, studenti, kas atradàs galerijâ, dodas lejâ starp zihkstetajeem. Labi ispluhkuschees, wisi pehdigi apmeerinas un pehz stundas laika sapulzi turpina no jauna. Slaweni tautas weetneeki!

Turzija. Tik ko laudis apmeerinajuschees no pahrdroschà usbrukuma dselszeła wagonam, kur Wahzijas pawalstneeki tika aiswesti wangibâ un wehlak par dahrgu naudu bija ispehrkami, kad tagad atkal no Parises atnahkuschas sinas, ka tas pats laupitaju wadons, Atanasios, ar kahdeem 15 laupitajeem usbruzis kahdai Adrianopoles ahrpilsehtai un saguhstijuschi wairak eewehrojamus zilwekus, zeredami par wineem wehlak dabut atkal augstu ispirkschanas maksu. Schis nodoms tomèr schoreis naw isdewees, jo saldati wineem dsinuschees uz pehdam pakal, tà ka bijuschi peespeesti; mukt kalnajâ, atstahdami saguhstitos brihwus.

Deenwidus-Amerika. Dumpis Tschilê wehl arweenu teek turpinats. No wisa jadomà, ka dumpineeki paliks par uswaretajeem, jo waldibas peekriteju pulzinsch ar katru deenu masinas. Tà no Kokimbas sino, ka presidenta Balmaseda kara pulks pats nokawis 4 no saweem wirsneekeem un kahdi 800 wihri pahrgahjuschi uz dumpineeku pusi. Pehdejâs deenâs pat isplatijuschàs walodas, ka presidents Balmaseda tizis noschauts.

Telegramas.

Peterburgâ, 12. junijâ. Schorit, pulksten 11, Peterhofâ atbrauza Keisareenes Majestate lihds ar Greekijas karaleeni, Keisariskàm Augstibam Leelknasu Georgiju Aleksandrowitschu, Leelknasi Kseniju Aleksandrownu, Greeku prinzesi Mariju un prinzi Kristoforu, kà ari ar Leelknasu Michailu Nikolajewitschu. Keisara Majestate bija lihds Gatschinei pretim brauzis.

Peterburgâ, 13. junijâ. Kahdâ schejeenes kara pulwera fabrikâ, atdalitâ nodalâ, notika aitera sprahdseens, pee kam weens feierwerkers un peezi strahdneeki dabuja leelakas jeb masakas deguma wahtis, un weens strahdneeks tika nahwigi eewainots.

Londonâ, 25. (13.) junijâ. Gladstona weselibas stahwoklis pee wina draugeem sazei baschas; winam no jauna peemetusès influenzas sehrga.

Konstantinopolè, 25. (13.) junijâ. Laupitaji usbruka, kahdu stundu atstatu no Brusas, diweem augstakas kahrtas Brusas eedsihwotajeem. Issuhiti schandarmi laupitajeem pakal.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 14 іюня 1891 г.

Sludinajumi.

Poliklinika,
preeksch ahdas un lihposchahm slimibahm, dod padomus un patstahwigas gultas, Schkuhnu eelâ Nr. 14, 2 trepes augschâ.
Runas stundas katrâ deenâ no pulksten 1—3 pehz pusdeenas un no 7—9 wakarâ.
Dr. Simonsons.

Plawas
uz Leelo Juglas un Tumschupi **isrente** pirmàs sahles plaujai leelakôs un masakôs gabalôs **Waldenrodes muischas walde,** agrak Ropaschu Saku muischa. 1

Pretubagoschanas beedribas darba kantoris,
eekschpilf. Jahnu eelâ Nr. 10,
preedahwà: **meesas-weschu** preeksch wihreescheem, seewescheem un behrneem, **gultasweschu, dweelus, preekschautus, katuna** un **parka jakas** un **uswalkus** preeksch peeaugusceem un behrneem, **stepetus dekus, aditas wilnas un puswilnas behrnuhaubites** un **jakas, schuhpula-dekus, swahrkus, sekes** un **zimdus. Madrazes** ar juhras-sahli, mascham un koka-wilnu pildîtas. Turpat teek ari **kungu-drehbes** fataisitas un tihritas, kà ari wescha wahrdi eeschuhti.

Lehtas tapetes,
jaunakôs musturôs,
logu rulas,
waska drahnas,
galda segus,
damasta musturôs, kà ari
Wihnes mehbeles
peedahwà lehti
brahli Petri,
Kalku eelâ, blakus J. Redlich tehrauda pretschu magasinei.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujama schahda grahmata:
Padoma-dewejs
ik katram,
kà japalidz nejauschàs dsihwibas breesmàs.
Sarakstijis Pepes ahrsts
Dr. med. Hermann Meyers.
Ar 8 bildem.
Maksa 20 kap.
Ernsts Plates.

Zaur scho pasinoju, ka es no **schihs deenas sahkot** sawâ magasinâ
Jehkaba eelâ Nr. 16
(agrakajâ Widsemes muischneeku kredit beedribas lokalâ)
pahrdodu netik ween leelumâ, **bet ari masumâ.**
Christians Seeligs,
Sw. Peterburgas Kreewijas-Amerikas gumijas fabrikas noliktawa
leelumâ un **masumâ**
Jehkaba eelâ Nr. 16.
Saru-noliktawa: Grehzineeku eelâ Nr. 1.
Tahlak peedahwaju:
Truhkuma- (brukas-) un sirds-jostas,
gumija un swina sprizes,
wehdera-jostas un ledus-kules,

gumija un kanepaju schlaukas,
ahdas mehtelus un jakas,
gumija krahgus un elskinus. 1

Hallo, hallo, hallo!
Dahwineet tuhlit sawai kundsei pahrsteidsoscho dahwanu, jaunatrasto kehka aparatu, kursch Parises pasaules- un Wihnes semkopibas-isstahdes tika pahrdots daudz miljonu gabalôs.
Wehl nekad nebijis
ir schis aparats un der sekoscheem mehrkeem: 1 minutes laikâ ir eespehjams no peena waj krehjuma isgatawot sweestu un pusminutes laikâ putas, olu schaumi, olu groku u. t. t.
1 minutes laikâ war 1 kilo (ap 2 mahrzinam) kartupeku, sihpolu, gurku, rutku, rahzenu u. t. t., wisadus koku auglus un zitu pehz wehleschanàs, beesu jeb plahni misot kasit jeb fagreest.
Tahlak schis aparats ir leetojams kà mikroskops: 400 reis winsch paleelina katru leetu, tà tad ir leetojams pee ehdeenu un dsehreenu ismekleschanas.
Schahds aparats no nesadilstoscha metala ar isturigàm federem ir dabujams pirkt par smeekla zenu:
1 rbl. 50 kap.
Schis nepeezeeschamais aparats tadehł, ka tik loti lehts, ir eewests leetoschanâ wisâs Wihnes un Parises familijâs, un weenigi tikai zaur manu sen pasihstamo firmu pret eepreekscheju famaksu teek isfuhtits uz wisàm pasaules malam.
D. Klekner,
10 Wihnê. I., Pasta eelâ 20.

Rigas bibeltu-nodalas noliktawa
atrodas, tàpat kà senak, tà ari tagad Wehweru eelâ Nr. 5, Lösewitz namâ.
Turpat ir arweenu dabujamas **wisadas bibeles** un **jaunas deribas** wahzu, latweeschu un zitâs walodâs.

Stipri un lehti
teek wisi preekschmeti no stikla, porzelana, fajangfa, mahla, juhrputàm, marmora, malachita, silonkaula u. t. t. Peldu eelâ Nr. 17 (21), 2 tr. augstu **sakiteti.**

Weikala pahrzelschana.
Widsemes konsuma weikals,
senak
Ruston Proktors un beedr.,
agraki Kalku eelâ Nr. 6/10,
peedahwà no sawa bagatigà krahjuma:

Ween- un wairaklemeschu **arklus,** eeksch- un ahrsemes fabrikatus, **sehklas apklahjejus** un **ezeschas, plawu-ezeschas, Laakes pat.,** pahrspehj stiprumâ un weeglumâ wisas zitas ezeschas, daschadu sistemu **ekseln maschinas. Gepeli** un **gepelkulamo tihrischanas maschinas,** pascha konstrukzija. Wisadus **mahksligus mehslus** sem ismekleschanas stazijas kontroles. Semkopibas **sehklas, sahli, dselsi, silkes, kehdes** u. t. pr., u. t. pr.
tagad **Waknu eelâ Nr. 2,** pretim pulwera tornim,
Widsemes konsuma weikals,
Rigâ, Waknu eelâ Nr. 2, paschu namâ.

Dselszeła brauzeeni uz Rigas-Tukuma dselszeła.

Darba deenâs:
No Rigas isbrauz 9 50 r., 12 p., 3 5 p. p. 4 p. p., 4 50 p. p., 6 p. p., 7 35 w., 8 30 w. un 10 20 w. — No Tornakalna isbrauz 9 59 r., 12 9 p., 3 14 p. p., 4 9 p. p., 4 59 p. p., 6 9 w., 7 44 w., 8 39 w., 10 29 w. — No Sasulauka isbrauz 10 8 pr. p., 12 18 p., 3 23 p. p., 4 18 p. p., 5 10 p. p., 6 18 w., 7 53 w., 8 49 w., 10 40 w. — No Puhpes isbrauz 10 21 pr. p., 6 31 p. p. — No Bilderineem isbrauz 10 35 pr. p., 12 42 p., 3 47 p. p., 4 42 p. p., 5 34 p. p., 6 45 w., 8 18 w., 9 12 w., 11 4 w. — No Edinburgas isbrauz 10 41 pr. p., 12 48 pr. p., 3 53 p. p., 4 48 p. p., 5 40 p. p., 6 51 w., 8 24 w., 9 18 w., 11 10 w. — No Majoreem isbrauz 10 48 pr. p., 12 55 p., 4 p. p., 4 55 p. p., 5 47 p. p., 6 58 w., 8 31 w., 9 25 w., 11 17 w. — No Dubulteem isbrauz 10 55 pr. p., 1 2 p., 4 13 p. p., 5 2 p. p., 5 54 p. p., 7 5 w., 8 43 w., 9 32 w., 11 24 w. — No Karlsbades isbrauz 11 2 pr. p., 1 9 p., 4 20 p. p., 5 9 p. p., 6 1 w., 7 12 w., 8 50 w., 9 39 w., 11 31 w. — No Aferreem isbrauz 11 10 pr. p., 1 16 p., 4 28 p. p., 5 16 p. p., 6 9 w., 7 20 w., 8 58 w., 9 47 w., 11 39 w. — No Slokas isbrauz 11 22 pr. p., 4 44 p. p., 6 19 w., 7 32 w., 9 8 w., 10 w., 11 49 w. — No Kemereem isbrauz 11 43 pr. p., 5 p. p., 7 53 w., 10 21 w. — No Schmardes isbrauz 12 2 p., 8 12 w, 10 40 w. — Nonahk Tukumâ 12 22 p., 8 32 w. un 11 w.

No Tukumas isbrauz 6 10 r, 2 45 p. p., 9 w. — No Schmardes isbrauz 6 31 r, 3 6 p. p., 9 21 w. — No Kemereem isbrauz 6 52 r., 8 40 r., 3 29 p. p., 8 w., 9 44 w. — No Slokas isbrauz 6 10 r., 7 15 r., 8 19 r., 8 58 r., 3 47 p. p., 8 17 w., 10 3 w. — No Aferreem isbrauz 6 21 r., 7 26 r., 8 30 r., 9 9 r., 1 34 p. p., 3 58 p. p., 6 11 w., 8 28 w., 10 14 w. — No Karlsbades isbrauz 6 29 r., 7 34 r., 8 38 r., 9 17 r., 1 42 p. p., 4 6 p. p., 6 19 w., 8 36 w., 10 23 w. — No Dubulteem isbrauz: 6 40 r., 7 42 r., 8 46 r., 9 25 r., 1 50 p., 4 18 p. p., 6 27 w., 8 45 w., 10 34 w. — No Majoreem isbrauz: 6 47 r., 7 49 r., 8 52 r., 9 32 r., 1 57 p., 4 28 p. p., 6 34 w., 8 55 w., 10 44 w. — No Edinburgas isbrauz: 6 53 r., 7 55 r., 8 57 r., 9 38 r., 2 3 p. p., 4 34 p. p., 6 40 w., 9 3 w., 10 51 w. — No Bilderineem isbrauz: 7 r., 8 2 r., 9 3 r., 9 46 r., 2 10 p. p., 4 45 p. p., 6 48 p. p., 9 15 w., 11 2 w. — No Puhpes isbrauz: 8 14 r., 4 58 p. p. — No Sasulauka isbrauz: 7 23 r., 8 26 r., 9 26 r., 10 9 pr. p., 2 33 p. p., 5 11 p. p., 7 12 w., 9 38 w., 11 27 w. — No Tornakalna isbrauz 7 32 r., 8 36 r., 9 36 r., 10 18 pr. p., 2 42 p. p., 5 21 p. p., 7 22 w., 9 47 w., 11 37 w. — Nonahk Rigâ 7 40 r., 8 45 r., 9 45 r., 10 26 pr. p., 2 50 p. p., 5 30 p. p., 7 30 w., 9 55 w. un 11 45 w.

Swehtdeenâs un swehtku deenâs.
No Rigas isbrauz 9 5 r., 9 50 r., 10 45 pr. p., 12 p. 3 5 p. p., 4 p. p., 6 p. p., 8 30 w., 10 20 w. — No Tornakalna isbrauz 9 15 r., 9 59 r., 10 54 pr. p., 12 9 p., 3 14 p. p. 4 9 p. p., 6 9 w., 8 39 w., 10 29 w. — No Sasulauka isbrauz 9 25 r., 10 8 pr. p., 11 3 pr. p., 12 18 p., 3 23 p. p., 4 18 p. p., 6 18 p. p., 8 49 wak., 10 40 w. — No Puhpes isbrauz 10 21 pr. p., 6 31 wak. — No Bilderineem isbrauz 9 48 r., 10 35 pr. p., 11 27 pr. p., 12 42 p., 3 47 p. p., 4 42 p. p., 6 45 p. p., 9 12 w., 11 4 wak. — No Edinburgas isbrauz 9 54 r., 10 41 pr. p., 11 33 pr. p., 12 48 p., 3 53 p. p., 4 48 p. p., 6 51 p. p., 9 18 wak., 11 10 wak. — No Majoreem isbrauz 10 1 pr. p., 10 48 pr. p., 11 40 pr. p., 12 55 p., 4 p. p., 4 55 p. p., 6 58 w., 9 25 wak., 11 17 wak. — No Dubulteem isbrauz 10 8 r., 10 55 pr. p., 11 47 r., 1 2 p., 4 13 p. p., 5 2 p. p., 7 5 w., 9 32 w., 11 24 w. — No Karlsbades isbrauz 10 15 pr. p., 11 2 pr. p., 11 54 pr. p., 1 9 p., 4 20 p. p., 5 9 p. p., 7 12 wak., 9 39 w., 11 31 w. — No Aferreem isbrauz 10 22 pr. p., 11 10 pr. p., 12 1 p., 1 16 p., 4 28 p. p., 5 16 p. p., 7 20 p. p., 9 47 wak., 11 39 wak. — No Slokas isbrauz 11 22 pr. p., 4 44 p. p., 7 32 w., 10 w., 11 49 w. — No Kemereem isbrauz 11 43 pr. p., 5 p. p., 7 53 wak., 10 21 w. — No Schmardes isbrauz 12 2 p., 8 12 w., 10 40 w. — Nonahk Tukumâ 12 22 p., 8 32 w., 11 w.

No Tukumas isbrauz 6 10 r., 2 45 p. p., 9 w. — No Schmardes isbrauz 6 31 r., 3 6 p. p., 9 21 w. — No Kemereem isbrauz 6 52 r., 2 29 p. p., 8 wak., 9 44 w. — No Slokas isbrauz 6 10 r., 7 15 r., 3 47 p. p., 8 17 w. 10 3 w. — No Aferreem isbrauz 6 21 r., 7 26 r., 1 34 p., 3 58 p. p., 6 11 w., 7 35 w., 8 28 w., 9 46 w., 10 14 w. — No Karlsbades isbrauz 6 29 r., 7 34 r., 1 42 p., 4 6 p. p., 6 19 p. p., 7 44 w., 8 36 w., 9 53 w., 10 23 w. — No Dubulteem isbrauz 6 40 r., 7 42 r., 1 50 p., 4 18 p. p., 6 27 w., 7 55 w., 8 45 w., 10 1 w., 10 34 w. — No Majoreem isbrauz 6 47 r., 7 49 r., 1 57 p., 4 28 p. p., 6 34 wak., 8 4 w., 8 55 wak., 10 7 w., 10 44 w. — No Edinburgas isbrauz 6 53 r., 7 55 r., 2 3 p. p., 4 34 p. p., 6 40 wak., 8 10 w., 9 3 w., 10 12 wak., 10 51 wak. — No Bilderineem isbrauz 7 r., 8 2 r., 2 10 p. p., 4 45 p. p., 6 48 p. p., 8 20 w., 9 15 w., 10 18 w., 11 2 w. — No Puhpes isbrauz 8 14 r., 4 58 p. p. — No Sasulauka isbrauz 7 23 r., 8 26 r., 2 33 p. p., 5 11 p. p., 7 12 w., 8 48 w., 9 38 w., 10 42 w., 11 27 w. — No Tornakalna isbrauz 7 32 r., 8 36 r., 2 42 p. p., 5 21 p. p., 7 22 w., 8 57 w., 9 47 w., 10 52 w., 11 37 wak. — Nonahk Rigâ 7 40 r., 8 45 r., 2 50 p. p., 5 30 p. p., 7 30 w., 9 5 w., 9 55 w., 11 w. un 11 45 w.

Печатать разрѣшается. Рига, 14 іюня 1891 г. № 2422 Рижскій Полицеймейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.